

Bayındırlık ve İskan Bakanlığından: (2.11.1985/18916 sayılı Mükerrer R.G.)

**İMAR KANUNUNUN 38. MADDESİNDE SAYILAN MÜHENDİSLER, MİMARLAR
VE SEHİR PLANCILARI DIŞINDA KALAN
FEN ADAMLARININ YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLARI HAKKINDA
YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, Kanunun 38. maddesinde sayılan mühendisler, mimarlar ve sehir plancıları dışında kalan fen adamlarının yetki, görev ve sorumluluklarını belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, belediye ve mücavir alan sınırları ile bu sınırlar dışında görev yapacak 38. maddede sayılan mühendisler, mimarlar ve sehir plancıları dışında kalan fen adamlarını kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik 3194 sayılı mar Kanununun 44. maddesinin II. fıkrası gereğince düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde 4- Fen Adamları; Yapı, Elektrik Tesisatçılığı, Sıhî Tesisat ve Isıtma, Makine, Yapı Ressamlığı, Harita Kadastro, Tapu Kadastro ve benzeri alanlarda mesleki ve teknik öğretim veren okullardan diploma ve kurs belgesi alarak, yapıların mimari, statik ve tesisat planlarının, projelerinin, resim ve hesaplarının hazırlanması ve uygulanmasında halihazır harita ve kadastro işlerinde görev alan elemanlardır.

İKİNCİ BÖLÜM

Fen Adamlarının Gruplandırılması

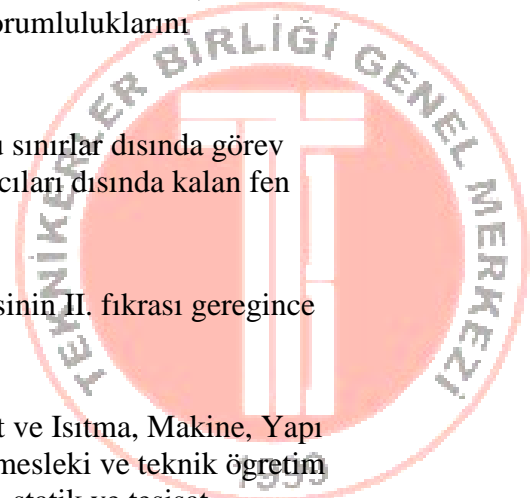
Madde 5- Fen Adamları, kendi uzmanlık dallarında istigal etmek üzere alanlarında gördükleri mesleki ve teknik öğretim seviyelerine göre aşağıdaki sınıflara ayrılırlar:

1.GRUP : Bu Yönetmeliğin 4. maddesinde belirtilen alanlarda üç ve dört yıllık yüksek öğrenim görenler:

- Teknik Eğitim Fakültesi mezunları,
- Mülga, Teknik Öğretmen Okulu, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu ve Yüksek Teknik Öğretmen Okulu mezunları,
- Mülga, Yüksek Tekniker Okulu mezunları,
- Yukarıda yazılı okullara muadil tahsil verdikleri Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca tespit edilecek yurt içi ve dışı okullardan mezun olanlar,

II. GRUP: Bu Yönetmeliğin 4. maddesinde belirtilen alanlarda iki yıllık yüksek öğrenimgörenler ile ortaokuldan sonra dört yıl mesleki ve teknik öğrenim görenler.

- Meslek Yüksek Okulu mezunları,
- Mülga, Tekniker Okulu mezunları,
- Mülga, stanbul Teknik Okulunun Fen Memurluđu okulu mezunları,
- Teknik Lise mezunları,

- e) Mülga, Teknisyen Okulu mezunları,
- f) Mülga, Harita Ahzi Tersim Mektebi ve Harita Umum Müdürlüğü Harita Mektebinden mezun olanlar,
- g) Mülga, Yapı Kalfa Okulları ve Yapı Kalfası Sınıfı,
- h) Mülga, stanbul Sanayi Mektebinin nsaat Bölümü,
- ı) Mülga, Fen Tatbikat Okulu □ stihkam ve Demiryolu Bölümü,
- i) Yukarda yazılı okullara muadil tahsil verdikleri Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca tespit edilecek yurt içi ve dışı okullardan mezun olanlar.

III. GRUP: Bu Yönetmeliğin 4. maddesinde belirtilen alanlarda ortaokuldan sonra iki ve üç yıl mesleki ve teknik öğrenim görenler.

- a) Yapı Meslek Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi mezunları,
- b) Mülga, Erkek Sanat Enstitüsü, Yapı Sanat Enstitüsü ve Yapı Enstitüsü mezunları,
- c) Mülga, Erkek Sanat Okulu ve Yapı Sanat Okulu mezunları,
- d) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Tapu ve Kadastro Okulları mezunları,
- e) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Harita Genel Müdürlüğü ve Toprak ve skan □sleri Genel Müdürlüğünce açılmış lise üstü bir yıllık harita veya kadastro mesleki tedrisatlı kurslarını bitirenler,
- f) Mülga, nsaat Ustası Okulu mezunları,
- g) Mülga, Yapı Ustası Okulu mezunları,
- h) Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanununa göre USTALIK BELGES alanlar,
- ı) Yukarda yazılı okullara muadil tahsil verdikleri Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca tespit edilecek yurt içi ve dışı okullardan mezun olanlar ile bunlara denk kursları bitirenler.

IV. GRUP: İkokul mezunu olup, bu Yönetmeliğin 4. maddesinde belirtilen alanlarda mesleki ve teknik öğrenim veren kurslar veya ortaokulu bitirenler.

- a) Mülga, Yapı Sanat ve Erkek Sanat Ortaokulu mezunları,
- b) Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanununa göre "Kalfalık" belgesi alanlar,
- c) Gece ve Gündüz Endüstri Pratik Sanat Okulunu bitirenler.
- d) Milli Eğitim Bakanlığının Sürveyan yetistiren kurslarını bitirenler.
- e) Belediyelere Fen elemanı yetistirilmek üzere Bayındırlık ve □ mar ve skan Bakanlıklarınca düzenlenen kursları bitirenler,
- f) Evvelce, Belediyelerce ve Bayındırlık Müdürlüklerince veya ilgili meslek tesekküllerince açılmış olan Yapı Kalfası Kurslarından mezun olup da istirahat şart ve esasları Milli Eğitim Bakanlığı ve mar ve skan Bakanlığınca müstereken tespit edilmek suretiyle belirli bir tarihte, bir defaya mahsus olmak üzere açılan imtihanda başarı sağlayıp yukarıda bu grupta sözü geçen kurs mezunlarına verilen belgeyi alanlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Fen Adamlarının Yetki ve Görevleri

nsaat □slerinde Yetki ve Görevleri

Madde 6- Bu Yönetmeliğin 5. maddesi kapsamına giren Fen Adamlarının, kendi uzmanlık dallarında istigal etmek şartıyla, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamına giren inaatlar hariç olmak üzere, inaat işlerindeki görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir.

I. GRUP

a) Mimari, Statik, plan-proje, resim ve hesaplarının hazırlanması ve bunların uygulanması ile ilgili fenni mesuliyeti mühendis ve mimarlar tarafından deruhte edilen her türlü yapıların kendi uzmanlık dallarında istigal etmek üzere tatbikatına yetkilidir.

b) Yapının bulunduğu yer, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyece ; belediye teşkilatı olmayan yerlerde ise, aynı il sınırları içersindeki en yakın belediye ve mücavir alan sınırları içinde, yükleneceği mesuliyeti deruhte edebilecek mesafede ilgili idarece ihtisas ve istigal konularına göre, faaliyet icra eden serbest mimar ve mühendis bulunmadığı tevsik edildiği takdirde ve sürece her türlü yapıların ;

1) Mimari, statik, plan-proje, resim ve hesapları ihtisas ve istigal mevzularına göre mimar ve mühendisler tarafından tanzim edilmiş, bodrumları ile birlikte 5 katı ve bütün katların inaat sahaları toplamı 1000 m² yi geçmeyen 6 metreye kadar serbest açıklıkta (6 metre dahil) en çok 4 metre kat yüksekliğinde ve dösemeleri en çok metrekareye 500 kg hareketli yüke mütehammil olan yapıların fenni mesuliyetini deruhte ederek tatbikatını yapmaya,

2) Bodrumları ile birlikte 3 katı ve bütün katların inaat sahaları toplamı 300 m² yi geçmeyen, 4 metreye kadar serbest açıklıkta (4 metre dahil) en çok 3 metre kat yüksekliğinde ve dösemeleri en çok metrekareye 250 kg. hareketli yüke mütehammil olan basit yığma plan, proje, resim ve hesaplarını yapmaya, yetkilidirler.

c) Mimari, statik ve her türlü plan, proje, resim ve hesaplarının hazırlanması ve bunların uygulanması ile ilgili fen mesuliyeti mühendis ve mimarlar tarafından deruhte edilen her türlü yapıların yapılmasında, öğrenim alanlarına göre, kontrol yardımcısı ve santiye mühendis yardımcısı görevlerini deruhte etmeye yetkilidir.

II. GRUP

a) İlave tadiller hariç her türlü yapıların tamirini yapmaya,

b) Her türlü yapıların sürveyanlık hizmetlerini görmeye,

c) Mimari, statik, plan-proje, resim ve hesapları ihtisas ve istigal mevzularına göre mimar ve

mühendisler tarafından tanzim ve fenni mesuliyetleri deruhte edilmiş, bodrumları ile birlikte 5

katı ve bütün katların inaat sahaları toplamı 1000 m² yi geçmeyen 6 metreye kadar serbest

açıklıkta (6 metre dahil) en çok 4 metre kat yüksekliğinde ve dösemeleri en çok metrekareye

500 kg. hareketli yüke mütehammil olanların tatbikatını yapmaya,

d) Yapının bulunduğu yer, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyece; belediye

teskilatı olmayan yerlerde ise, aynı il sınırları içerisindeki en yakın belediye ve mücavir alan sınırları içinde; yükleneceği mesuliyeti deruhte edebilecek mesafede ilgili idarece ihtisas ve istigal konularına göre, faaliyet icra eden serbest mimar ve mühendis bulunmadığı tevsik edildiği takdirde ve sürece her türlü yapıların; bodrumları ile birlikte 3 katı ve bütün katların inaat sahaları toplamı 300 metrekareyi geçmeyen 4 metreye kadar serbest açıklıkta (4 metre dahil) en çok 3 metre kat yüksekliğinde ve dösemeleri en çok metrekareye 250 kg. hareketli yüke mütehammil olan basit yığma binaların, plan, proje, resim ve hesaplarını yapmaya, fenni mesuliyetini deruhte etmeye ve tatbikatını yapmaya,

e) Mimari, statik ve her türlü plan, proje, resim ve hesaplarının hazırlanması ve bunların uygulanması ile ilgili fenni mesuliyeti mühendis ve mimarlar tarafından deruhte edilen her türlü yapıların yapılmasında, öğrenim alanlarına göre, kontrol yardımcısı ve santiye mühendis yardımcısı görevlerini deruhte etmeye,yetkilidirler.

III. GRUP

a) lave ve tadiller hariç her türlü yapıların tamirlerini yapmaya,
b) Her türlü yapıların sürveyanlık hizmetlerini görmeye,
c) Mimari, statik, plan-proje, resim ve hesapların ihtisas ve istigal mevzularına göre, mimar ve mühendisler tarafından tanzim ve fenni mesuliyeti deruhte edilmiş, yığma binalardan imar durumlarına göre bodrumları ile birlikte 3 kat ve bütün katların inaat sahaları toplamı 300 m²yi geçmeyen 4 metreye kadar serbest açıklıkta (4 metre dahil) en çok 3 metre kat yüksekliğinde ve dösemeleri en çok metrekareye 250 kg. hareketli yüke mütehammil olanların tatbikatına yetkilidirler.

IV. GRUP

Bu gruba dahil fen adamları her türlü yapıların sürveyanlık hizmetleri görmeye yetkilidirler.
Sıhhi Tesisat ve Isıtma İşlerinde Yetki ve Görevleri
Madde 7- Bu Yönetmeliğin 5. maddesi kapsamına giren fen adamlarının kendi uzmanlık dallarında istigal etmek şartıyla sıhhi tesisat ve ısıtma işlerindeki yetki ve görevleri şunlardır:

I. GRUP

a) Her türlü yapıların sıhhi tesisat ve ısıtma sistemlerine ait tamiratını yapmaya,
b) Teshin, klima, sıhhi tesisat, plan-proje, resim ve hesapları ihtisas ve istigal mevzularına

göre mühendisler tarafından tanzim ve fenni mesuliyetleri deruhte edilmiş yapıların kalorifer, banyo, hela, mutfak tesisat tatbikatına,

c) Yapının bulunduğu yer, belediye ve mücavir alan sınırları içinde, belediyece, belediye teskilatı olmayan yerlerde ise, aynı il sınırları içerisindeki en yakın belediye ve mücavir alan sınırları içinde, yükleneceği mesuliyeti deruhte edebilecek mesafede, ilgili idarece ihtisas ve istigal konularına göre, faaliyet icra eden serbest mimar ve mühendis bulunmadığı tevsik edildiği takdirde ve sürece, bütün katların inşaat sahaları toplamı 1000 m²yi ve hacmi 4000 m³'ü geçmeyen binaların kalorifer ve merkezi bir tesisata bağlı olmayan münferit banyo, hela, mutfak, tesisat plan, proje, resim ve hesaplarını yapmaya, fenni mesuliyetini deruhte etmeye ve tatbikatına, yetkilidirler.

II. GRUP

a) Her türlü yapıların sıhhi tesisat ve ısıtma sistemlerine ait tamiratını yapmaya,

b) Her türlü tesisatın sürveyanlık hizmetlerini görmeye,

c) Teshin, klima, sıhhi tesisat, plan-proje, resim ve hesapları ihtisas ve istigal mevzularına

göre mühendisler tarafından tanzim ve fenni mesuliyeti deruhte edilmiş yapılardan bütün

katlarının inşaat sahaları toplamı 1000 m²yi ve hacmi 4000 m³ü geçmeyenlerin kalorifer,

hela, mutfak, tesisat tatbikatına,

d) Yapının bulunduğu yer, belediye ve mücavir alan sınırları içinde, belediyece, belediye

teskilatı olmayan yerlerde ise, aynı il sınırları içerisindeki en yakın belediye ve mücavir alan

sınırları içinde, yükleneceği mesuliyeti deruhte edebilecek mesafede, ilgili idarece ihtisas ve

istigal konularına göre, faaliyet icra eden serbest mimar ve mühendis bulunmadığı tevsik

edildiği takdirde ve sürece, bütün katların inşaat sahaları toplamı 500 m² yi ve hacmi 2000

m³'ü geçmeyen binaların kalorifer ve merkezi bir tesisata bağlı olmayan münferit banyo, hela,

mutfak, tesisat plan, proje, resim ve hesaplarını yapmaya, fenni mesuliyetini deruhte etmeye

ve tatbikatına, yetkilidirler.

III. GRUP

a) Her türlü yapıların sıhhi tesisat ve ısıtma sistemlerine ait tamiratını yapmaya,

b) Her türlü tesisatın sürveyanlık hizmetlerini görmeye,
c) Teshin, klima, sıhhi tesisat, proje plan ve resimleri, ihtisas ve istigal mevzularına göre mühendisler tarafından tanzim ve fenni mesuliyetleri deruhte edilmiş binalardan bütün katlarının inaat sahaları toplamı 500 m2 yi ve hacmi 2000 m3 ü geçmeyenlerin kalorifer, ve merkezi bir tesisata bağlı olmayan münferit banyo,hela, mutfak, tesisat tatbikatına, yetkilidirler.

IV. GRUP

Her türlü yapıların sıhhi tesisat ve ısıtma tesislerinin sürveyanlık hizmetlerini görmeye yetkilidirler.

Elektrik Tesisatçılığı İşlerindeki Görev ve Yetkiler

Madde 8- Elektrik iç tesisatı yapacak olanlar, 8/8/1983 tarihli, 18129 sayılı Resmi Gazetede

yayımlanarak yürürlüğe giren "Elektrik Tesisatçıları Hakkında Yönetmelik" ve bunun

degisikliklerine dair yürürlükte bulunan Yönetmelik hükümlerine tabidirler.

Harita Alımı İşlerindeki Yetki ve Görevleri

Madde 9- Bu Yönetmeliğin 5. maddesi kapsamına giren fen adamlarının kendi uzmanlık dallarında istigal etmek şartıyla harita alımı islerindeki görev ve yetkileri sunlardır:

II. GRUP

Harita alımı yapılan yer, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyelerce; belediye

teskilatı olmayan yerlerde ise, aynı ilin sınırları içerisindeki en yakın belediye ve mücavir alan

sınırları içinde, yükleneceği mesuliyeti deruhte edebilecek mesafede, ilgili idarece ihtisas ve

istigal konularına göre faaliyet icra eden serbest mimar ve mühendis bulunmadığı tevsik

edildiği takdirde ve sürece; nirengi ve nivelman noktaları tesisi, ölçü ve tafsilat alımı, arazi ve

arsa düzenlemeleri uygulama işlerini yapmaya yetkilidirler.

III. GRUP

Fenni mesuliyetleri bir harita-kadastro mühendisi tarafından deruhte edilmek şartıyla; ana nirengi ve ana nivelman hariç, nirengi ve nivelman noktaları tesisi ölçü ve tafsilat alımı, arazi ve arsa düzenlemesi uygulamaları işlerini yapmaya yetkilidirler.

Ancak, harita alımı işlerinde 2644 sayılı Tapu Kanununun ilgili hükümleri saklıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Fen Adamlarının Sorumlulukları

Sorumluluk

Madde 10- mar planları ile bunların tatbikat planlarını, halihazır haritaları, mimari, statik ve

tesisat plan, proje ve resim, hesaplarını hazırlayan fen adamları, bunların bilcümle fenni hatalarından sorumludurlar.

İlgili idarelere karşı, ihtisas ve istigal mevzularına göre imar planına halihazır yapı ve tesisat tatbikatındaki sürveyan işlerinin yapılması ve bunların mesuliyeti bu Yönetmeliğin 6. ve 7. maddelerinde yazılı fen adamlarınca deruhte edilmek üzere aldıkları işlerin tasdikli imar planlarına ve tasdikli vaziyet planına, tatbikat projelerine, mer'i kanun, tüzük, yönetmelik ve sarnamelere, fen ve sanat kaidelerine uygun olarak yaptırılmasından mükellef ve sorumludurlar.

□sbu sürveyanlık hizmetlerinden dolayı sorumluluklar, mal sahibi tarafından adı ilgili idareye bildirilecek sürveyana aittir. Bu vazifeyi kabul ettiğini sürveyanın da ilgili idareye bildirmesi şarttır.

İlgili idarelere karşı (ihtisas ve istigal mevzularına göre) yapı, tesisat, harita ve bina aplikasyon işleri tatbikatını deruhte eden, bu yönetmeliğin 6. ve 7. ve 8. maddelerinde yazılı fen adamları, sürveyanlık hizmetleri dahil tatbikatın, tasdikli imar planına ve tasdikli vaziyet planına, projelerine, mer'i kanun, tüzük, yönetmelik ve sarnamelere, fen ve sanat kaidelerine göre yaptırılmasından mükellef ve sorumludurlar.

Müeyyideler

Madde 11- Bu Yönetmeliğin 6. ve 7. maddelerinde belirtilen fen adamlarının 10. maddede hükme bağlanan sorumlulukları yerine getirmemeleri veya hatalı ve ihmalkar davranışları tespit edildiğinde:

a- Birinci tespitte kendisine yazılı ihtar da bulunulur.

b- İkinci tespitte yazılı tembih verilir.

c- Baska baska işlerin sorumluluğunu deruhte ettiği sırada da olsa üçüncü tespitte belgesi bir yıl süre ile askıya alınır.

d- Sorumlu olduğu iste kendi kusuru nedeniyle hasara, hatalı veya yanlış uygulamaya meydan vermesi halinde ilgili idare sınırları içinde bir yıl süre ile baska bir iş almasına izin verilmez.

e- Bu müeyyideler sicile islenir.

BESİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Madde 12- Bu Yönetmelikte bahsedilen sürveyanlık hizmetleri, Bayındırlık İşleri Genel Sarnamesi ve Kontrol Yönetmeliğinde belirlenen esaslara göre yapılır.

Havagazı iç tesisatı yapacak olanlar 24 Mart 1953 gün ve 8367 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, "Havagazı İç Tesisat Yönetmeliği ve Fenni Sarnamesi" hükümlerine tabidirler.

Sicil

Madde 13- Belediye ve mücavir alan sınırları içinde bu Yönetmelikte bahsi geçen hizmetlerde faaliyette bulunan veya bulunmak isteyen fen adamlarının sicilleri belediyelerin sicil bürolarınca tutulur ve bu sicillerin birer kopyaları her yıl sonunda o ilin Bayındırlık ve Şehircilik Müdürlüklerine gönderilir. Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki yerlerde görev yapacak fen adamlarının sicillerinin tutulması, o ilin Bayındırlık ve Şehircilik Müdürlüklerine aittir. Sicil fişleri yapının, yapı ruhsatı alınmasından, bitimine (oturma izninin alınmasına) kadar geçecek süreyi, bu süre içindeki faaliyetlerin hepsini içine alır. Sicillerin tutulmasında yapılarıdaki teknik uygulama sorumlusunun sicille ilgili olarak bildireceği görüş ve kanaatler esas alınır.

Sürveyanlık hizmetleri ise, sürekli olup sürveyanlar asıl fenni sorumlunun tespit edeceği vakitlerde is basında bulunmak zorunda ve projeye, teknik sartnameye aykırı gördükleri hususları da deftere işlemek ve üst düzeydeki teknik sorumlulara iletmek zorundadırlar. Kötü sicil alan sürveyanlar 1 yıl süreyle sürveyanlık görevi yapmaktan idaresince men edilebilirler.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 14- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile 1/3/1960 tarih ve 10445 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "6785 sayılı Kanununun 14. maddesine göre Fen Adamlarının Salahiyetleri ve Belediyelere Karşı Deruhte Edebilecekleri Fenni Mesuliyet Hudutları Hakkında Talimatname" ve değişiklikleri yürürlükten kalkar.

GEÇİCİ MADDE - Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce ilgili idareye karşı bu Yönetmelik dışında mesuliyet deruhte etmiş olan fen adamları, bu işlerin mesuliyetini işlerin ikmaline kadar devam ettirmeye yetkilidir.

Yürürlük

Madde 15- Bu Yönetmelik 3194 sayılı mar Kanunu ile birlikte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 16- Bu Yönetmelik hükümlerini Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı ile Bayındırlık ve İskan Bakanı yürütür.

İMAR KANUNU 38.MADDESİNDE BELİRTİLMEYEN FEN ADAMLARI YETKİ YÖNETMELİĞİNİ BİLGİSAYARINIZA İNDİRMEK İÇİN: [TIKLAYINIZ.](#)

..... **Teknikerler Birliği > www.tekniker.org.tr** .....